

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ**ВАСПИТНИ РАДУ ОДЈЕЉЕЊСКОЈ ЗАЈЕДНИЦИ (ВРОЗ)**

РАЗРЕД	СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА	ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА
Други	1	36

ОПШТИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

- Развијање способности адаптивног и позитивног понашања које омогућује ученицима да ефикасно одговоре захтјевима и изазовима свакодневног живота тј. развијање основних животних вјештина које се односе на управљање емоцијама, комуникацију, изградњу односа, друштвену одговорност и развој критичког мишљења.
- Унапређивање знања и искустава, усвајање нових информација, вјежбање наученог, подстицање на критичко размишљање и примјену стечених знања у новим ситуацијама.
- допринос развоју комплетне личности сваког ученика, његових способности, одговорности и слободе, моралној аутономији, стваралаштву и систематичности у раду; спознаја ученика о себи и друштву, о природи и потреби њеног очувања.

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

- Утицати на развој сваког ученика (физички, социјални, емоционални, интелектуални, радни, морални и естетски развој ученика) кроз индивидуални приступ и континуирано праћење тока развоја.
- упознавање индивидуалног развоја сваког ученика и перманентно праћење тог развоја (здравствено стање, физички, социјални, емоционални и интелектуални развој ученика, моралне и карактерне особине и друго);
- кориштење интергрупних снага и односа у одјељењу, групне динамике и интеракције у сврху формирања социјално зреле, слободне и одговорне личности ученика;
- Упознавајући ученике оправима, одговорностима, дужностима и правилима живота и рада у колективу развијати способности и подстицати ученика за активно учествовање у рад у одјељењске заједнице, разумијевање својих права и обавеза у поштовању тих права.
- оспособљавање ученика за демократско судјеловање у одлучивању, за ненасилну комуникацију и партиципацију у управљању;
- упознавање ученика са критеријима оцјењивања, са принципима евалуације и самоевалуације;
- Развијати способности и вјештине културног понашања у породици, школи, јавним установама и непосредном окружењу, те развијати сарадњу и толеранцију у одјељењу, школи и друштвеној средини, као и развијати културу понашања у вербалној и невербалној комуникацији.
- Подстицати и развијати здраве навике и стилове живота, те развијати свијест о значају очувања животне средине.
- Подстицати ученике да препознају и разликују своје емоције, те како да их контролишу и адекватно испоље у разним ситуацијама.
- Развијати осјећај патриотизма, интернационализма и традиционализма кроз културу, традицију и наслеђе.
- Развијати свијест код ученика о предностима и опасностима употребе дигиталних технологија

и интернета.

- Развијање способности уочавања актуелних тема /проблема у колективу и друштвеној заједници, те конструктивно и прихватљиво рјешавање проблема.
- брига о стандарду ученика (исхрана, путовање, уџбеници и слично).

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Ред. бр.	Теме	Оквирни број часова
Тема 1.	КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА	15
Тема 2.	ДЈЕЧИЈА ПРАВА И ОБАВЕЗЕ	4
Тема 3.	ЗДРАВИ ЖИВОТНИ СТИЛОВИ	12
Тема 4.	ТЕМЕ ПО ИЗБОРУ /СЛОБОДНЕ ТЕМЕ	5
	Укупно :	36

ИСХОДИ УЧЕЊА И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ

Наставна тема 1: КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА (15 часа)

Посебни циљеви:

- проширивање основних знања о животу и раду у школи;
- стицање радне културе и хигијенских навика као и навика планирања рада.
- упознавање и поштивање туђих ли и својих обичаја и традиције
- васпитање ученика у духу хуманих и равноправних односа међу члановима породице и међу друговима.
- чуваличне и заједничке ствари и одговорно се односи према њима;

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ

Ученик ће:

- навести /објаснити шта ће радити на часу ВРОЗ-а;
- навести имена /надимке и неке особине својих другова;
- саслушати представљање другова из одјељења;
- својим ријечима објаснити појам „ауторитет“, те уочити везу између моћи и ауторитета;
- идентификовати ситуације у којима људи користе ауторитет или самомоћ;
- објаснити важност одјељењског избора (руководства);
- објаснити важност и неопходност међусобне сарадње;
- приказати/представити облике понашања који су резултат међусобног повјерења и који утичу на стварање климе разумијевања у одјељењу;
- објаснити својим ријечима шта се

САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ

- Организација одјељењског колектива (3 часа)
 - Ми у школи - моји другови, представљање. (Шта ћемо радити на часу ВРОЗ-а? Ко су моји другови, њихова имена /надимци и особине?)
 - Ауторитет (Одјељењско руководство(избор)
 - Правила за наше одјељење, подјела задужења и одговорности.
- Другарство (4)
 - Другарство је ... – како да будемо добри другари. (Међусобно упознавање кроз игру (моја омиљена играчка, моја омиљена игра).; Шта цијеним код себе, шта цијеним код друга?
 - Сарадња са друговима у извршавању школских задатака, међусобно помагање и позајмљивање.)
 - Приватност (Чување тајни (добра и лоша тајна); Однос дјечак и дјевојчица, међусобно поштовање, тужакање је лоша навика)

подразумијева под појмом „приватност“;

- опсати неке од предмета приватности и наведе и начине заштите приватности;
- уочити и навести разлику између добре и „лоше“ тајне;
- разумјети важност повјерења, знати коме се обратити уколико има „лошу“ тајну;
- објаснити да су сви подједнако вриједни, без обзира на различитост; препознати и прихватити различитост као предност.
- идентификовати облике правилног /примјереног и неправилног/непиримјереног понашања у различитим ситуацијама, мјестима и установама (школа, школско двориште, улица, установе културе...);
- образложити важност активног слушања за боље разумијевање и ефикаснију комуникацију;
- објаснити облике понашања који су резултат активног слушања саговорника;
- објаснити основна правила и разлике у говорној комуникацији у различитим ситуацијама (школи, породици, на улици);
- идентификовати, објаснити и примјенити облике лијепог понашања при комуникацији са другим особама из своје околине;
- користити лијепе ријечи у обраћању како са старијима, тако и са вршњацима;
- набројати своје жеље, истакнути важност њиховог усклађивања, те на почетку школске године поставити своје жеље и циљеве у учењу на видном мјесту у учионици;
- препознати ситуације и начин помоћи старијим особама;
- објаснити употребу мобилног телефона, те покаже научено;
- разумјети да кориштење компјутера, таблета и интернета, као и друштвених мрежа без надзора родитеља или неке

• Култура понашања (6)

- Култура понашања ученика у школи и школском дворишту.
- Култура понашања у говорној комуникацији: (Активно слушање, Опхођење унутар породице и у одјељењу; „Лијепа ријеч гвоздена врата отвара” „Четири чаробне ријечи: хвала, молим, извини, изволи“).
- Елементи лијепог понашања /Бонтон (Како се понашамо: на улици, у насељу, тржном центру, у јавном превозном средству, на степеништу, у лифту, у продавници, у биоскопу, у позоришту, у библиотеци, у музеју, на утакмици и зоолошком врту; Како се поздрављамо: у школи, на улици, у друштву-ословљавање; Понашање у гостима и са гостима, понашање за столом).
- Помоћ старијима – у којим све ситуацијама, можемо да помогнемо старијим особама.
- Моје жеље (Дрво жеља).
- Мобилни телефон – како и када користимо мобилни телефон (предности и опасности).
- Како, када и за коју намјену користимо рачунар /лаптоп, таблет и интернет(предности и опасности од интернета).

• Култура, традиција и насљеђе (2)

(Насљеђе: Светосавско славље и традиција; Традиција других народа у Републици Српској; Свечаности из живота породице, школе, локалне заједнице и друштвене средине; Значајни датуми - обиљежавање).

<p>друге блиске одрасле особе може да буде веома опасно;</p> <ul style="list-style-type: none"> - у складу са својим узрастом, уз помоћ говорног софтвера и Брајевог реда на рачунару користити рачунар /лаптоп, таблет и интернет за потребе школе и учења. - Знати основне информације о Светосављу као традицији српског народа; - знати основне информације о традицији других народа у Републици Српској; - рецитовати стихове поводом обиљежавања значајних датума за породицу, школу, локалну заједницу и/или друштвену средину. 	
---	--

Наставна тема 2: ДЈЕЧИЈА ПРАВА И ОБАВЕЗЕ (4 часа)

Посебни циљеви:

- Упознавање са основним дјечијим правима али и обавезама
- Стварање осјећаја одговорности код ученика

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
<p>Ученик ће :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Упознати основна дјечија права; - Набројати / идентификовати неколико дјечијих права из Конвенције о правима дјетета; - Учествовати у активностима за обиљежавање Дјечије недјеље; - Изразити своје склоности и рецитаторски рад; - Својим ријечима објаснити појам „одговорност“ и зашто је она важна; - Идентификовати /навести примјере одговорности које има; - препознати и навести награде и казне за испуњавање и/или неиспуњавање одговорности. - навести и објаснити важност својих права и обавеза које има као ученик у одјељењској заједници. 	<ul style="list-style-type: none"> • Дјечија права(2) <ul style="list-style-type: none"> - Дјечија права -учимо о нашим правима; Конвенција о правима дјетета; - Дјечија недјеља (садржаји /активности обиљежавања) • Одговорности и обавезе (2) <ul style="list-style-type: none"> - Одговорност - Ја имам обавезу да... - Права и обавезе мене као ученика у одјељењској заједници

Наставна тема 3: ЗДРАВИ ЖИВОТНИ СТИЛОВИ (12 часова)

Посебни циљеви:

- стицање хигијенских навика као и навика планирања рада, правилна организација дневних

<p>активности</p> <ul style="list-style-type: none"> - идентификовање здравих намирница кроз пирамиду исхране и подстицање здравог начина живота; - развијање осјећаја за очување и поштивање туђе имовине - осјећај за друге и изражавање емоција у складу са датим ситуацијама 	
ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
<p>Ученик ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - објаснити употребу прибора за личну хигијену; - демонстрирати /објаснити употребу прибора за јело; - уредно одржавати школски прибор; - важност здраве исхране објаснити својим ријечима; - набројати намирнице које чине здраву и разноврсну исхрану; - навести и применијени поступке / активности које могу помоћи у очувању животне средине; - учествовати у уређењу учионице, дворишта, парка, окућнице... - направити план дневних активности у којима ће обавезе према учењу и школи наћи своје мјесто; - упознати основне технике учења и исте применијени при учењу; - осмислити и користити слободно вријеме на начин да осликава правилну организацију дневних активност. - идентификовати и разлиовати основне емоције /осјећања; - именовати и препознати своја осјећања; - повезати понашање са емоцијом /осјећањем и објаснит ће како да контролише емоције /осјећања (нпр. бијес) у ситуацијама када се она испољавају; - упознати дијалог као начин рјешавања сукоба; - спознати како се осјећа и како се други могу осјећати, тепрепознати ситуације у којима се неко лоше осјећа; спознати начине како да превазиђе страх и стид; - научити како може да искаже и прихвати своја осјећања; - исказати способност саосјећања и 	<ul style="list-style-type: none"> • Заштита здравља и животне средине (4) <ul style="list-style-type: none"> - Лична хигијена. - Исхрана. Важност здраве исхране. - Чување животне средине (Шта ја лично могу да урадим?) • Учење (3) <ul style="list-style-type: none"> - Радне навике –распоред дневних активности. - Путоказ за успјешно учење (технике учења). - Слободно вријеме – како га адекватно организовати. • Наше емоције (5) <ul style="list-style-type: none"> - Основна осјећања. Ријечи и осјећања (радионице). - (Осјећам се...) Стид и срамоти.; Шта нас плаши?) - Како можемо контролисати непријатну емоцију (бијес)? - Важност емпатије и шта она треба да значи?

разумијевања за друге.

Наставна тема 4 : ТЕМЕ ПО ИЗБОРУ / СЛОБОДНЕ ТЕМЕ (5 часова)

Посебни циљеви:

- развијање код ученика осјећај емпатије, солидарности и хуманитарног духа
- активно учешће у хуманитарним активностима школе и одјелењске заједнице
- развијање свијести о опасности НУС-а, не дирања истих и тражењу помоћи

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ

Ученик ће:

- објаснити појам хуманост, хуманитарни рад и повезаност хуманости и доброте;
- препознати ситуације у којима је потребно да своју доброту и хуманост покаже на дјелу у складу са својим могућностима и узрастом;
- помагати другима, боље разумијети и прихватити праве вриједности, хуманости, даремљивост и ангажовање у заједници што доприноси и његовом самопоуздању;
- учествовати у акцијама Црвеног крста у школи, али и акцијама других хуманитарних организација.
- објаснити шта су пиротехничка средства и мина;
- набројати нека од пиротехничких средстава;
- навести опасности које пријете од пиротехничких средстава и мина;
- навести начине заштите од пиротехничких средстава, мина и других експлозивних средстава.
- препознати ситуацију и/или појаву и објаснити због чега је она важна /актуелна;
- користити безбједне начине понашања током одређене ситуације /појаве.

САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ

- Хуманост на дјелу(2)
 - Хуманост и хуманитарни рад?
 - Црвени крст, невладине и друге хуманитарне организације у заједници (активна сарадња).
 - Акција Црвеног крста наше школе („Моје мало неком значи много“ „Кад подијелим имам више“. „Даруј слаткиш, буди хуман“)
- Опасности од пиротехничких средстава, мина и других убојитих средстава (1)
 - Шта су пиротехничка средства, мина и друга експлозивна средства?
 - Основни подаци о пиротехничким средствима, минама, опасности (ознаке), заштита.
- Слободнетеме(2)
 - Ситуације и појаве времена у коме живимо(земљотреси, пандемије, поплаве...)

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ НАСТАВНИМ ПРЕДМЕТИМА

Српски језик :причање, именовање,поздрављање, описивање дневне рутине, показивање и именовање емоција. Богаћење ријечника и способности изражавања.

Моја околина: познавање своје уже и шире околине

Музичка култура : пјесмице о другарству, школи, родитељском дому.

Ликовна култура (моделовање тродимензионалних облика).

НАПОМЕНЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

Кроз сарадњу са Ресурсним центрима благовремено одговорити на индивидуалне потребе ученика које ће се у наставном процесу уочити.

Приликом извођења наставе у највећој могућој мјери користи очигледна наставна средства, погодна за тактилно кориштење и манипулисање, рељефне облике и тродимензионалне моделе, макете. Ослањати се на чуло слуха, те материјале који су погодни за припрему у аудио облику тако и имплементирати. Дидактичка средства која се користе у настави прилагодити претходном сазнању ученика, те његовом примарном каналу учења било да је чуло додира или слуха. Омогућити ученику додатну подршку по питању времена у ситуацијама када се нови садржаји усвајају или када се провјерава усвојено знање или вјештина. Демонстрацију активности требало би да прати што опширнији вербални опис како би ученик стекао што јаснију представу на који начин да изврши очекивану активност. Пожељно је ученике из одјељења довести у прилику да у пару изводе активности са учеником оштећеног вида, како би се ученик оштећеног вида што више ослободио у интеракцији са вршњацима и потражио њихову подршку када је потребно. Реализација програмских садржаја васпитног рада у одјељењској заједници подразумијева крајње флексибилан приступ. Флексибилан приступ се односи, како на моделе рада, тако и на динамику извођења. Часове ВРОЗ-а (Васпитни рад у одјељењској заједници) треба реализовати уз кориштење модела интерактивне наставе, те радионичког начина рада. Примјеном савремених модела наставног рада на часовима одјељењске заједнице, радионичким приступом у раду, часови ВРОЗ-а биће много занимљивији за ученике, једноставнији за реализацију и ефикаснији у постизању циљева учења, али првенствено у остварењу исхода учења. Програмски садржаји су понуђени оквирно, јер остварење дефинисаних исхода учења, могуће је и кориштењем садржаја по избору одјељењског старјешине или ученика.